

د (ت) برخه: د زراعت د طاقت (پاور) سیستمونه
اووم لوست: له هایدرولیکی سیستمونو څخه کار اخستنه
Using Hydraulic Systems

د زده کوونکو روزنيزي موخي:

- ددې لوست په پایله کې به زده کوونکي لاندې موخي او هدفونه تر لاسه کړي:
۱. د هایدرولیک تعریف او دهغه مهمو عملیاتي سیستمونو تشریح.
  ۲. د هایدرولیک د بنسټیزه اصولو په اړه بحث.
  ۳. د هایدرولیک د اصلی برخو او اجزاوو تشریح.
  ۴. د هایدرولیکی سیستمونو د کټو او زیانونو تشریح.

د لوست لپاره په پام کې نیول شوی وخت: ۲ ساعت
ددې درسی پلان لپاره کمپیوټري پاورپاینټ پروگرام هم چمتو شوی دی.

د سرچینو سپارښتنه: لاندې سرچینې ددی لوست د تدریس لپاره گټوري دی.

Johnson, Donald M., et al. *Mechanical Technology in Agriculture*. Danville, Illinois: Interstate Publishers, Inc. 1998. (Textbook, Chapters 13 & 14)
Herren, Ray V., and Elmer L. Cooper. *Agricultural Mechanics Fundamentals and Applications*. Albany, New York: Delmar Publishers, Inc., 2002. (Textbook, Chapter 37)
Hydraulics, Volume II. Athens, Georgia: AAVIM. (Student Manual)

د سامان آلاتو، وسایلو او اړینو تجهیزاتو لوست:

سپنی پانی د لیکلو لپاره

پراجکتور

شفاف سلایدونه

پاور پاینټ سلایدونه

د لابراتوار د پانو کاپیګانې

هایدرولیکی سلنډر

اصطلاحات: پدی لوست کې لاندې اصطلاحات بیانیری: (دغه اصطلاحات په ۲ او ۳ شمیره پاورپاینټ سلایدونو کې هم

ذکر شوي دي):

- ✱ Connectors کونیکټرونه (د پایپونو د برخو نبلوونکی)
- ✱ Cycle time د څرخیدنی زمان (د یوه کار د بشپړه کیدو پوره دوره)
- ✱ Directional control valve هغه وال چی سمت یا جهت کنټرولوی.
- ✱ Energy انرژي
- ✱ Filter فلټر
- ✱ Flow rate د جریان میزان او اندازه
- ✱ Hydraulic actuator د هایدرولیک محرکه سیستم

- ✳️ Hydraulics هایدرولیکس د فزیک د علم یوه څانګه ده، چې د متحرکه مایعاتو له میخانیکي خصوصیاتو او دهغوی له عملی کارونې څخه بحث کوي.
- ✳️ Hydrodynamics د هایدروډینامیک علم
- ✳️ Hydrostatics د هایدروستاتیک علم
- ✳️ Law of Conservation of Energy د انرژي د ساتنې قانون
- ✳️ Linear actuator خطی محرک
- ✳️ Micron مایکرون
- ✳️ Multiplication of force د قوه یا انرژي زیاتښت
- ✳️ Pascal's Law د پاسکال قانون
- ✳️ Piping په هایدرولیک سیستم کې د نلکیو غزونه
- ✳️ Positive displacement pump
- ✳️ Pressure gauge د فشار گیچ
- ✳️ Pressure relief valve د فشارو کمونکي وال
- ✳️ Prime mover اصلی محرک
- ✳️ Pump پمپ
- ✳️ Reservoir زیرمه یا ذخیره
- ✳️ Rotary actuator څرخنده محرک
- ✳️ Strainer صافی

د لوست لپاره په زړه پوري میتود او کرنلاره:

لوست له زده کوونکو څخه په دغه پوښتنه پیل کړئ چې دوی کله هم له جگ څخه کار اخستی ده که نه؟ یا یې داسې موټر چې پاور بریک یا پارو اسټرینګ یې درلوده ځغلولی دی که نه؟ له زده کوونکو څخه دا پوښتنه هم وکړئ چې د پارو اسټرینګ تاوول یا د موټر درول (توقف) څومره آسانه ؤ؟ هغوی ته دا واضح کړئ چې دغه ډول کرنی او فعالیتونه له هایدرولیک څخه په استفادې ترسره کیږي. پدې اړه هم پوره بحث او خبرې وکړئ چې له هایدرولیک څخه په کرهڼه او زراعت کې هم په پراخه توګه ګټه اخستل کیږي. بحث داسې چتمو کړئ چې د لوست لومړنی هدف او موخه ته برابر شی.

د لوست د محتویاتو لنډیز او د لوست استراتیژي

لومړی هدف: د هایدرولیک تعریف او دهغه د عمده عملیاتي سیستمونو تشریح.
د زده کوونکو په وسیله وړاند وینه: هایدرولیک څه شی دی او د عملیاتو عمده سیستمونه یې کوم دي؟

(۴ شمیره پاورپاینټ سلايد)

I. هایدرولیکس د فزیک د علم یوه څانګه ده، چې د متحرکه مایعاتو له میخانیکي خصوصیاتو او دهغوی له عملی کارونې څخه بحث کوي، هایدرولیکس سیستمونه انرژي نه تولیدوي، بلکې انرژي یا پاور له بهرنی سرچینې څخه انتقالوي، د انرژي بهرنی سرچینه د اصلی عامل (*prime mover*) په نوم یادېږي، د هایدرولیکس کارونه په دوه سترو عملیاتي سیستمونو باندې تصنیف کیږي. په دی اړه ټراکتور د یوې بیلګې په توګه یادوو، د هایدرولیک پمپ په ټراکتور کې مایع خوځوي (حرکت ورکوي) ولی پمپ خپل ځان ته پاور یا انرژي نشي ورکولای. دغه انرژي د ټراکتور د انجن په وسیله ورکول کیږي. پدغه بیلګه کې انجن د اصلی عامل یا محرک په توګه دنده ترسره کوي. اصلی محرک- د طاقت یا پاور بهرنی سرچینې دی.

(۵ شمیره پاورپاینټ سلايد)

(الف) هایدروډینامیک علم (**Hydrodynamics**) په لوړ جریان او ټیټ فشار کې له مایعاتو څخه استفاده تر څو کار بشپړه شی. د هغی قوی مطالعه چې د مایعاتو د حرکت څخه مینځ ته راغلی. دودیزه ژرندی چې ورباندې حبوبات او غلی اوږه کیږي د هایدرو ډینامیک په ذریعه فعالیت کوي. د روانو ابو انرژي د

ژرندی څرخ چورلوی. د ژرندی څرخ دغه چورلیده انرژي د ژرندی دستگا ته چی غله میده کوی وړانتقالوی.

(۶ شمیره پاورپاینت سلاید)

(ب) د هایدرو استاتیک علم (Hydrostatics) په لور فشار او نیت جریان کی له مایعاتو څخه استفاده تر څو یو کار بشپړه شی. که چیری په نهر کی روانی اوبه په تراکتور کی د هایدرولیک سیستم د غورو له حرکت سره پرتله او مقایسه شی نو په تراکتور کی یی سرعت لږ دی. ولی تر ډیر فشار لاندی قرار لری.

ددی لپاره چی معلومه شی چی آیا زده کوونکو هغه اصطلاحات چی د لوست په لومړیو کی یی یادونه وشوه زده کړی که نه له TM: 7-1 څخه استفاده وکړی.

دوهم هدف: د هایدرولیک د بنسټیزه اصولو په اړه بحث.

د زده کوونکو په وسیله وړاند وینه: له هایدرولیک څخه استفاده په کومو اصولو ولاړه ده؟

II. د ساینس ټولې برخې دیو لږ قوانینو او اصولو تابع دی، دغه کار ددی په تشریح کی مرسته کوی چی یوه مفهوم یا مفکوره څرنګه کار کوی. څرنګه چی هایدرولیک د فزیکي ساینس یوه برخه ده، نو ځکه خو د همدی اصولو تابع ده. ځینی هغه علمی اصول چی هایدرولیک تشریح کوی په لاندی توګه بیان شویدی:

(۷ او ۸ شمیری پاورپاینت سلایدونه)

(الف) بلیز پاسکال یو فرانسوی ساینس پوه ؤ، چی په 1653 کی یی د پاسکال قانون رامینځ ته کړ. دغه قانون یو بنسټیزه قانون ده چی د هایدرولیکی سامان آلاتو عملیات تشریح کوی. د پاسکال د قانون پر اساس هرکله چی په ولاړو مایعاتو باندی فشار راوړل شی، نو دغه فشار په ټولو برخو کی یی لدی چی لږ او کم شی انتقالیر او په عینی قوه باندی په عینی ساحه کی عمل کوی او د لوښیو د دیوالونو په لوری د قایمی زاویی په شکل عمل کوی..

(۹ شمیره پاورپاینت سلاید)

(ب) هایدرولیک سیستمونه په عمومی توګه ددی لپاره کارول کیږی چی په انرژي کی ډیرننت رامینځ ته شی له هایدرولیکی سیستمونو څخه په عمومی توګه هایدرولیکی سیستمونه لږ د تولید عامل (input) اخلی او په ډیره انرژي یا حاصل (output) باندی یی بدلوی.

(۱۰ شمیره پاورپاینت سلاید)

(ت) د هغه زمان له اندازی څخه عبارت دی چی دیوه بشپړه عملیات یا کار د ترسره کولو لپاره ورته اړتیا ده. د بیلګی په توګه که چیری د هایدرولیک د سلنډر انبساط ۱۶ ثانی او انقباض یی ۱۲ ثانی ونسی، نو دغه سیستم ۲۸ ثانی د زمانی دوره نیولی ده. د انقباض او انبساط سرعت د سلنډر په حجم او د هایدرولیک د مایع د جریان په اندازی پوری اړه لری. **د جریان میزان** - دا ښی چی څو کیلی هایدرولیکی مایع په یوه دقیقه کی یو لوښی یا کانټینر ته بهیږی.

(۱۱ شمیره پاورپاینت سلاید)

(ث) **د انرژي د پایښت قانون:** انرژي کیدای شی له یوی ښی څخه په بله ښه باندی تغیر وکړی، مګر مینځ ته نه راځی او له مینځه نه ځی. په بل عبارت چی انرژي په یوه سیستم کی په بشپړه توګه نه بدلیږی. **انرژي** - د کار د ترسره کولو وړتیا. په هایدرولیک کی دغه قانون وضاحت لری چی هیڅوک نشی کولای له یوه هایدرولیک سیستم څخه اضافه کار له هغه څه چی ورکړی یی دی ترلاسه کړی. هیڅ شی په مفته لاس ته نه راځی. خروجی انرژي یا حاصل هیڅکله له هغه څه چی ورکړی مو دی نه ډیریږی.

د پاسکال د قانون د لا ښه وضاحت او تشریح لپاره TM: 7-2 درسی توکی زده کوونکو ته ښکاره کړی. او پدی اړه بحث وکړی چی دغه تیوری او اصول څنګه په غیر زراعتی حالاتو کی کارول کیدای شی.

دریم هدف: د هایدرولیک د اصلی برخو او اجزاو تشریح.

د زده کونکو په وسیله وړاند وینه: د هایډرولیک د سیستم اصلی برخی او اجزای کومی دی؟

(۱۲ او ۱۳ شمیری پاورپاینټ سلایدونه)

III. د هایډرولیک سیستم له ډیرو برخو او اجزاوو څخه جوړ شوی، هر جز او برخه د سیستم په فعالیت کی ځانته ونډه لری، دغه برخی او اجزای په لاندی توگه توضیح شوی:

(الف) **نخیره (Reservoir)** د هایډرولیک پمپ ته غور انتقالوی او کله چی دغه غور د هایډرولیک له مدار څخه بیرته راگرځی هغه زیرمه کوی. ددغه مخزن حقیقی ډیزاین د استعمالولو پر اساس توپیر کوی. په یوه تراکتور کی، مخزن په عمومی توگه یو ترلی بکس وی چی په هغه کی گیر بکس او ډیفرینسیل موجود وی. گرچه په غیر متحرکه تجهیزاتو باندی لکه د هایډرولیکی پریس لپاره په عمومی توگه جلا مخزن چمتو شوی.

(ب) **د هایډرولیک غور** د صافیانو او فلترانو (strainers and filters) په وسیله ساتل کیږی دغه دواړه عینی دندی په ډیر کم توپیر سره ترسره کوی.

۱. **صافی (Strainer)** د هایډرولیک غور په یوه نیغه کرښه کی دداسی یوی آلی په وسیله لارښود کیږی چی د څو داسی جالیانو یا غلیبلونو څخه چی کوچینی زبیبونکی منفذونه لری جوړ او د فلز له هستی یا مرکز سره نښلیدی ده. کله چی غور له صافی یا غلیبل څخه عبور کوی کوم ذرات او بخرکی چی د غلیبل یا صافی له منفذونو څخه غت او لوی وی هغوی ددغو سوړویو په وسیله نیول کیږی. صافی په عمومی توگه دهایډرولیک په اکمالاتی (تگ) لار کی نصبیږی.

۲. **فلتر** دهایډرولیک غور له داسی لاری چی نیغه او مستقیمه نده د یو یا څو متخلخله طبقو څخه عبورکوی، دغه تخلخلات کولای شی حتی تر یو میکرون کوچینی بخرکی او ذرات هم راوینسی یو میکرون مساوی دی له دیوه میتء له یو میلیونه برخی سره. فلترونه په عمومی توگه د هایډرولیک دغورو دراتگ (عودت) په لاره کی قرار لری.

(۱۴ او ۱۵ شمیری پاورپاینټ سلایدونه)

(ت) **پمپ** له میخانیکی انرژی څخه کار اخلی تر څو د هایډرولیک غور د سرکیټ له لاری جریان پیدا کړی. پمپ د هایډرولیک د سیستم یو مهم جز دی، د هایډرولیک پمپ میخانیکی انرژی په مایع انرژی باندی اړوی. کوم پمپونه چی په زراعتی هایډرولیک کی کارول کیږی **positive displacement pump** جوړشت لری. **Positive displacement pump**: دغه ډول پمپ په یوه دوره کی بی له دی چی د پمپ د خروجی مجرا فشار په پام کی ونیول شی د غورو یو شان (عینی) حجم انتقالوی.

(ث) **د فشار گیج (pressure gauge)** هغه آله ده چی د هایډرولیک په سیستم کی تولیدیونکی فشار معلوم او اندازه کوی. دغه آله په هایډرولیکی تجهیزاتو کی ډیر اهمیت لری تر څو د فشار اندازه معلومه او که اړتیا وی تعدیل یا په لاس باندی ورته تغیر ورکول شی.

(ج) **د فشار خوشی کوونکی موری (pressure relief valve)** دغه آله په هایډرولیک سیستم کی د فشار اندازه مخکی له دی چی اعظمی حد ته ورسیری هغه محدودوی. دغه موری د پمپ د خروجی مجرا او د زیرمی پر مینځ ځای لری. کله چی فشار د مطلوب حالت څخه لږ پورته ورسیری، نو د آسودگی وال په اتوماتیکه توگه خلاصیری او په دی گوته ځینی یا ټول مواد بیرته پمپ ته گرځوی. دغه کار د سیستم د احتمالی صدمی مخه نسی.

(۱۶ او ۱۷ شمیری پاورپاینټ سلایدونه)

(ح) **د لوری کنټرولونکی وال (directional control valve)** په سیستم کی د سلنډرونو او موټورونو عملیات د مایعاتو د جریان په لارښودنی سره کنټرولوی، دغه دنده داسی بشپړه کیږی چی کنټرولونکی وال د پمپ، زیرمی او د سلنډرونو د موری په خلاصولو او بندولو په وسیله ترسره کیږی.

(۱۸ شمیره پاورپاینټ سلاید)

(خ) د هایدرولیک محرکه سیستم (**hydraulic actuator**) دغه سیستم مایع انرژي په میخانیکي انرژي باندی اوړی. په زراعتی تجهیزاتو کی دوه عمده ډولونه موجود دی: چی یو هایدرولیکی سلنډر او بل یی هایدرولیک موتور دی.

۱. هایدرولیک سلنډر (**hydraulic cylinder**) کرښه یزه محرک هم بلل کیږی، پدی معنی کله چی سلنډر انقباض یا انبساط کوی نو محصول (**output**) په نیغه کرښه مینځ ته راځی.
۲. هایدرولیک موتور (**hydraulic motor**) څرخنده یا چورلیده محرک هم ورته ویل کیږی. پدی معنی چی دغه سیستم په چورلیده او څرخنده ډول انرژي تولیدوی. د هایدرولیک موتور د هایدرولیک له پمپ سره ورته والی لری، ولی د هایدرولیک موتور د هایدرولیک په عکس کار کوی. پمپ له بهر راتلونکی انرژي څخه د مایع د تله کیدوه لپاره کار اخلی پداسی حال کی چی د هایدرولیک موتور د هغه مایع په ذریعه تیله کیږی او پدی توگه یو چورلیده یا څرخنده انرژي تولیدوی.

(۱۹ شمیره پاورپاینټ سلاید)

پایپ زغلوڼه او نېتلونه (Piping and Connectors):

(د) پایپ زغلوڼه (**pipng**) هغه عامه اصطلاح ده چی د هایدرولیک په بیلابیلو سیستمونو کی د مایعاتو د نلکیو د غزولو او نېتلولو لپاره کارول کیږی. دغه غزونه باید اغیزناکه او خوندي وی. او د لوړو فشارونو په وړاندی پایبنت او مقاومت ولری. وصل کوونکی یا نېتلوونکی (**Connectors**): د نل زغلوڼی ټوټی یو له بل سره څنگه باید سرپیش او وصل شی، لکه والونه د سلنډر نوری برخی دغه نېتلونه باید په سمه توگه ترسره شی تر څو د لوړ فشار په وړاندی پایبنت ولری او څخیدنه را مینځ ته نشی.

د هایدرولیک د عمده برخو د بنودلو لپاره TM: 7-3 وکاروی، او د فشار ماتونکی وال بیلگه په 4-7: TM کی بنودل شویده کیدای شی له دغو توکیو څخه گټه واخلي. د سلنډر د برخو لپاره کیدای شی له 5-7: TM درسی توکیو څخه گټه پورته کړئ. د بیا کتنې لپاره بڼه او اغیزناکه لاره دا ده چې زده کوونکی د هایدرولیک سیستم ویني او هلته بیلابیلی برخې توضیح او تشریح شی.

څلورم هدف: د هایدرولیک سیستمونو د گټو او زیانونو تشریح.
د زده کوونکو په وسیله وړاند وینه: د هایدرولیک د سیستمونو گټې او زیانونه څه شی کیدای شی؟

IV. دا چې هایدرولیک په کرهڼه او زراعت کی په پراخه اندازه کارول کیږي، نو ددی معنی دا ده چې هایدرولیک پدغه سکتور کی په ځانگړی توگه گټی لری. خو ددی سره سره هایدرولیک یو لږ زیانونه او منفي اغیزی هم لری.

(الف) هایدرولیک سیستمونه د میخانیکي سیستمونو په پرتله یو لږ گټی لری، چې ځینی یی په لاندی توگه بیانیری:

۱. **ډیر نرمښت او انعطاف (Increased flexibility):** د هایدرولیک پلاستیکی نلکي د خنډونو په چاپیره راتاویدای شی پداسی حال کی چې میخانیکي سیستم دا نشی کولای.
۲. متحوله چټکتیا (Variable speed): په پمپ کی د جریان د میزان په کنټرولو سره کولای شو دسلنډر یا پمپ سرعت ته بدلون او تغیر ورکړو.
۳. د انرژي زیاتښت (Multiplication of force): له هایدرولیکي سیستم څخه گټه اخستنه کولای شی لږ اخستل شوی انرژي په ډیره خروجی انرژي بدلوی. سره ددی چې میخانیکي سیستم هم کولای شی دغه کار ترسره کړی ولی هایدرولیکي سیستم دغه اوبنتون او عمل په ډیره ساده توگه ترسره کوی.
۴. لږ استهلاک او سولیدنه (Reduced wear) ددی لپاره چې په هایدرولیکي سیستم که له اوسپنو او فلزاتو څخه په لږ اندازه کار اخستل کیږی او فلزات یو له بل سره نه سولیری، او پرزی یی غوړیری، نو ځکه زړښت او استهلاک یی کم وی
۵. ارتجاع منونکی (Reversibility): د هایدرولیک سیستمونه داسی ډیزاینیری چې سلنډرونه او موتورونه یی هر لوری ته خوځیدنه کولای شی.

(۲۱ شمیره پاورپاینټ سلايد)

(ب) ددی سره سره چې هایدرولیک سیستمونه گټی لری، ځینی منفي ځاگر تیاوی هم لری چې په لاندی توگه بیانیری:

۱. لوړ فشار (High pressures) هایدرولیک سیستمونه تر ډیر لوړ فشار لاندی کار کوی. دغه سیستمونه د نلکیو او کونیکټرونو د کلکی غوزنی او همدارنگه د دقیقې ځارنی غوښتنه کوی.
۲. پاکوالی ته اړتیا (Need for cleanliness) ددی لپاره چې د هایدرولیک برخي او اجزاوی تر لوړ فشار لاندی فعالیت کوی، نو ځکه په آسانی سره خیره، زنگ او داسی نوری صدمی ورته رسیدای شی. نو ددی لپاره چې سیستم په اغیزناکه توگه کار وکړی باید پاکوالی ته یی پاملرنه وشی.
۳. د خوندي توب خطرات (Safety hazards) ددی لپاره چې هایدرولیک سیستمونه تر لوړ فشار لاندی کار کوی، چې دغه عمل د خوندي توب په وړاندی خطرات را مینځ ته کوی، په پایپونو کی ډیر کوچینی سوری مایعات خوشی کولای چې جلد (څرمن) ته ستره ستونځه متوجه کولای شی، کله چې دغه سیستمونه د مراقبت لپاره کنټل کیږی باید د خوندي توب ډیره پاملرنه وشی، که چیری هایدرولیکي مایعات د انسان په جسم کی تزریق شی، نو ژر تر ژره باید روغتیایی درملنه وشی.

ددی لپاره چی خوندی توب پدغه سیستمونو کی لویه اندیبننه ده، نو کولای شو زده کوونکی په څلورو یا پنځو گروپونو وویشو. او له زده کوونکو څخه غوښتنه وکړی چی په گروپونو کی د هایډرولیک سیستمونو د خوندی توب په اړه بحث وکړی او بیا دی وروسته هر گروپ معلومات په گډه له نورو گروپونو سره شریک کړی.

بیا کتنه او لنډیز: ددی لپاره چی پر لوست بیا کتنه وشی، نو په سلایدونو لنډ او اجمالی مرور وکړی. مخکی له دی چی زده کوونکی د لابراتواری کار د بشپړه کولو لپاره ولاړ شی له دوی سره بحث او خبری وکړی. (۲۲ شمیره پاورپاینټ سلاید هم مرسته کوی).

تطبیق او عملی کول: ددی لوست عملی کیدنه باید د زده کوونکو د لابراتواری پانو په ډکیدنی سره ترسره شی د زده کوونکو کاری پانی له دی سند سره ضمیمه دی. (د هایډرولیک د سیستم مهمی برخي – LS:7-1)

ارزونه: زده کوونکی باید روزنیری موخی تکرار کړی، لابراتواری فعالیتونه مخکی له تحریری از موینی باید بشپړه او پوره شی.

بیلگه ایزی از موینی ته خوابونه
نومری برخه: برابرول (مطابقت ورکول)

1. G (خ)
2. K (ز)
3. C (ت)
4. L (س)
5. A (الف)
6. I (ذ)
7. D (ث)
8. E (ج)
9. H (د)
10. J (ر)
11. F (ح)
12. B (ب)

لاندى خالى خايونه پک کړئ . لاندى جملی پوره کړئ.

1. Pressure relief valve د فشار راحت کوونکی وال
2. Prime mover اصلی محرک
3. Strainer صافی
4. Reservoir ذخیره
5. micron ماکرون

لنډ خواب

1. دریم هدف د الف برخه
2. دریم هدف د ب برخه

د هایډرولیک له سیستم څخه کار اخستنه

نوم: _____

مطابقت ورکول: لاندی اصطلاح له صحیح ځواب سره برابره کړئ. ټکی یا حرف د تعریف پر اساس باندی ولیکئ:

(الف)	کونیکتر (نښلونکی)	(ج)	لوریز کنټرولونکی وال	(ذ)	فلتر
(ب)	د فشار راحت کوونکی وال	(ح)	د گیر پمپ	(ر)	د هایډرولیک محرک
(ت)	هایډرولیکس	(خ)	هایډرو ډینامیک	(ز)	هایډروسټاتیک
(ث)	positive displacement	(د)	پایپ غزونه	(س)	څرخنده محرک

- _____ ۱. د فزیک د علم یوه څانگه ده، چی د متحرکه مایعاتو له میخانیکي خصوصیاتو او دهغوی له عملی کارونی څخه بحث کوی.
  - _____ ۲. هغه عامه اصطلاح ده چی د هایډرولیک په بیلابیلو سیستمونو کی د مایعاتو د نلکیو د غزولو او نښلولو لپاره کارول کیږی
  - _____ ۳. د هایډرولیک غور له داسی لاری چی نیغه او مستقیمه نده دیوی یا څو متخلخله طبقو څخه عبور کوی ، دغه تخلخلات کولای شی حتی تر یو میکرون کوچینی بڅرکی هم راو نیسی
د هایډرولیک موټور چی خروجی څرخنده انرژي تولیدوی.
  - _____ ۴. هغه وسیله چی د هایډرولیک پایپو د برخو د وصلولو او نښلولو لپاره کارول کیږی.
  - _____ ۵. په لوړ جریان او ټیټ فشار کی له مایعاتو څخه استفاده تر څو کار بشپړه شی.
  - _____ ۶. دغه آله په هایډرولیک سیستم کی د فشار اندازه مخکی له دی چی اعظمی حد ته ورسیری هغه محدودوی.
  - _____ ۷. د څرخ د شبکو د دوو ډنډو تر مینځ مایع په جریان راولی.
  - _____ ۸. په لوړ جریان او ټیټ فشار کی له مایعاتو څخه استفاده تر څو کار بشپړه شی
  - _____ ۹. دغه ډول پمپ په یوه دوره کی بی له دی چی د پمپ د خروجی مجرا فشار په پام کی ونیول شی د غورو یو شان (عینی) حجم انتقالوی.
  - _____ ۱۰. دغه سیستم مایع انرژي په میخانیکي انرژي باندی اوړی.
  - _____ ۱۱. _____ ۱۲.
- د مایعاتو جریان د موریو او پمپ تر مینځ کنټرولوی.

لاندی خالی ځایونه په مناسبو کلمو ډکی کړئ!

- _____ ۱. دغه آله په هایډرولیک سیستم کی ----- اندازه مخکی له دی چی اعظمی حد ته ورسیری محدودوی.
- _____ ۲. د انرژي بهرنی سر چینه ده چی د هایډرولیک د فعالولو لپاره کارول کیږی.
- _____ ۳. دغه سیستم غور د هایډرولیک پمپ ته رسوی، او هغه غور ذخیره کوی چی بیرته د هایډرولیک له سرکیټ څخه بیرته راگرځی.

۴. یو _____ د یوه میټر له یو میلیونمه برخې سره مساوی دی.

لنډ خواب: لاندې پوښتنو ته خوابونه چمتو کړئ.

۱. د هایډرولیک سیستم درې ګټې لست کړئ.

۲. د هایډرولیک سیستم درې زیانونه لست کړئ.

مهم اصطلاحات

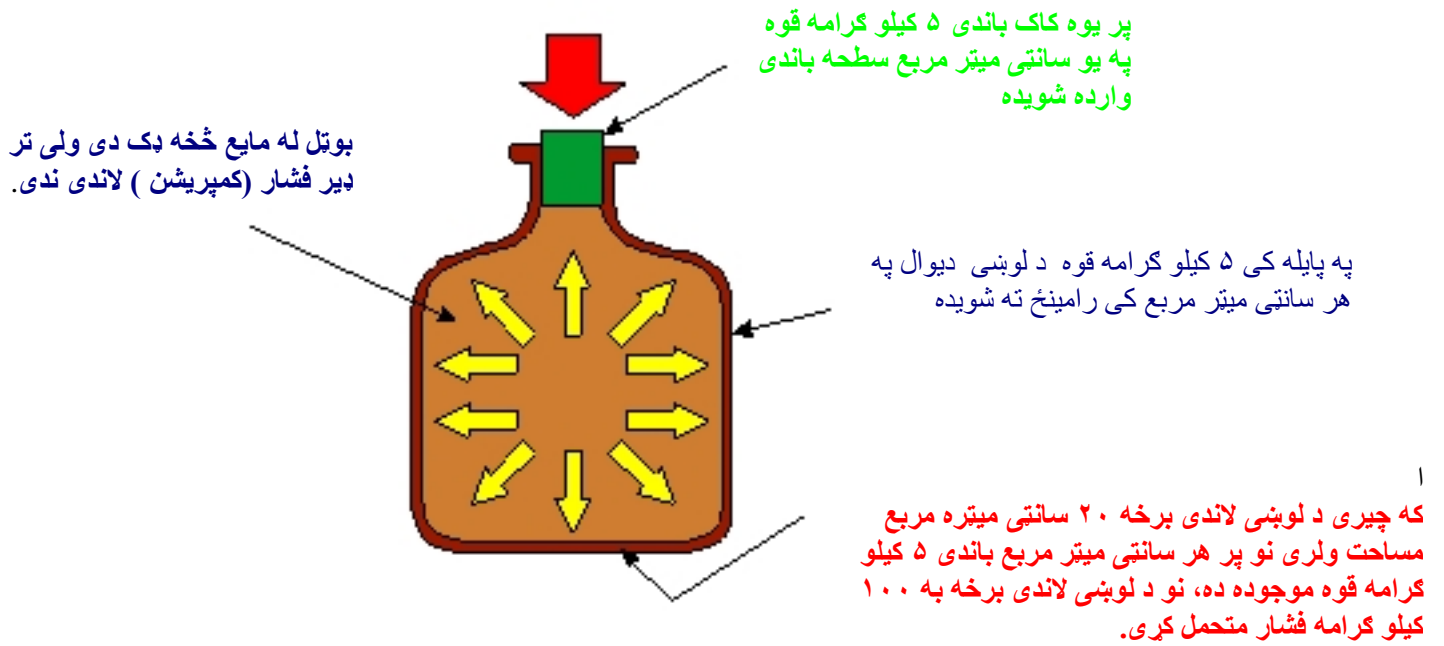
هایدرولیکس (Hydraulics) د فزیک د علم بوه څانگه ده، چی د متحرکه مایعاتو له میخانیکي خصوصیاتو او دهغوی له عملی کارونی څخه بحث کوی. هایدرولیکس سیستمونه انرژي نه تولیدوی، بلکی انرژي یا پاور له بهرنی سرچینی څخه انتقالوی.

اصلی محرک (Prime mover) - د طاقت یا پاور بهرنی سرچینی دی.

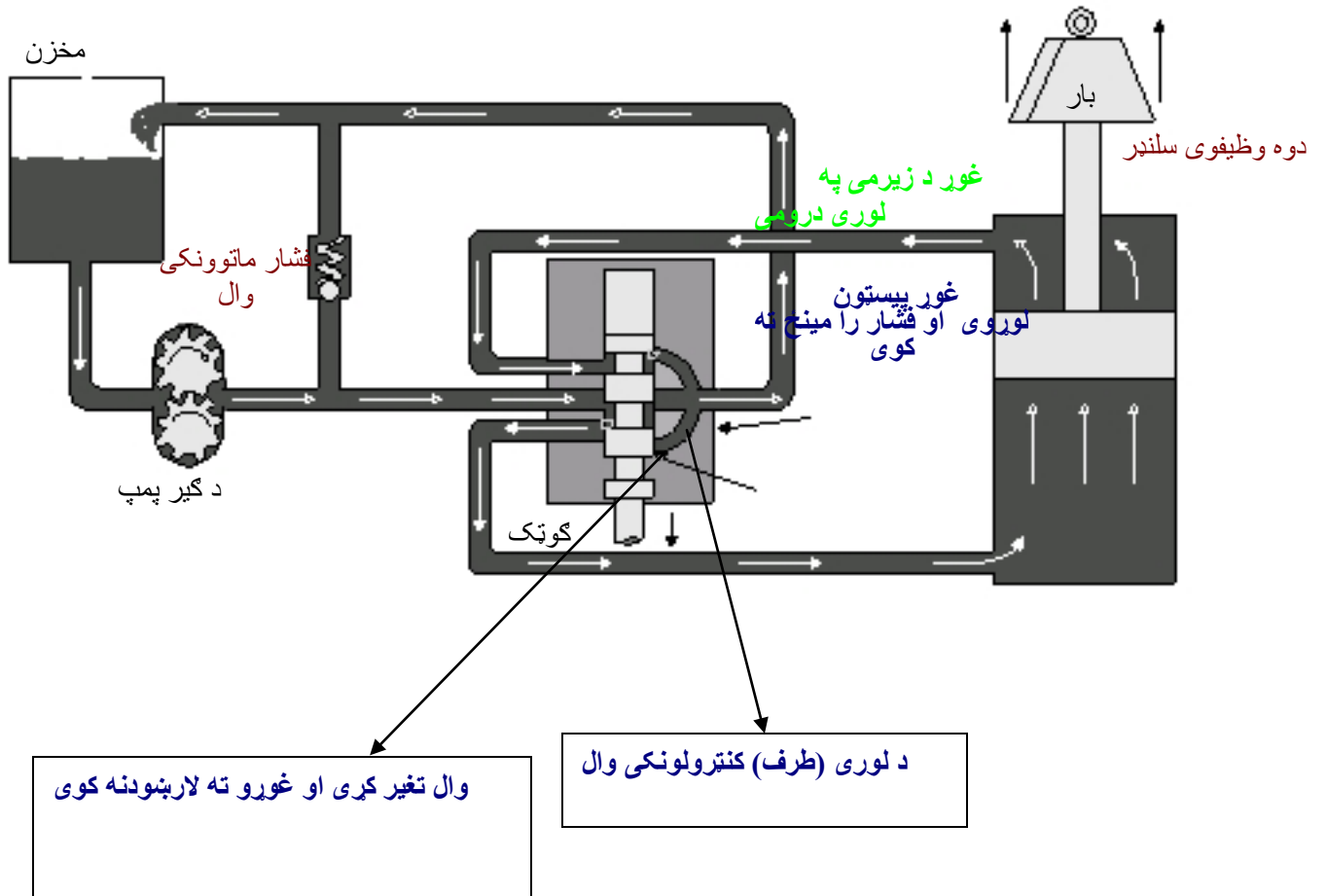
دهایدروډینامیک علم (Hydrodynamics) په لوړ جریان او تیب فشار کی له مایعاتو څخه استفاده ترڅوکار بشپړه شی.

د هایډرو استاتیک علم (Hydrostatics) په لوړ فشار او تیب جریان کی له مایعاتو څخه استفاده تر څو کار بشپړه شی

د پاسکال د قانون ډیره ساده کارونه

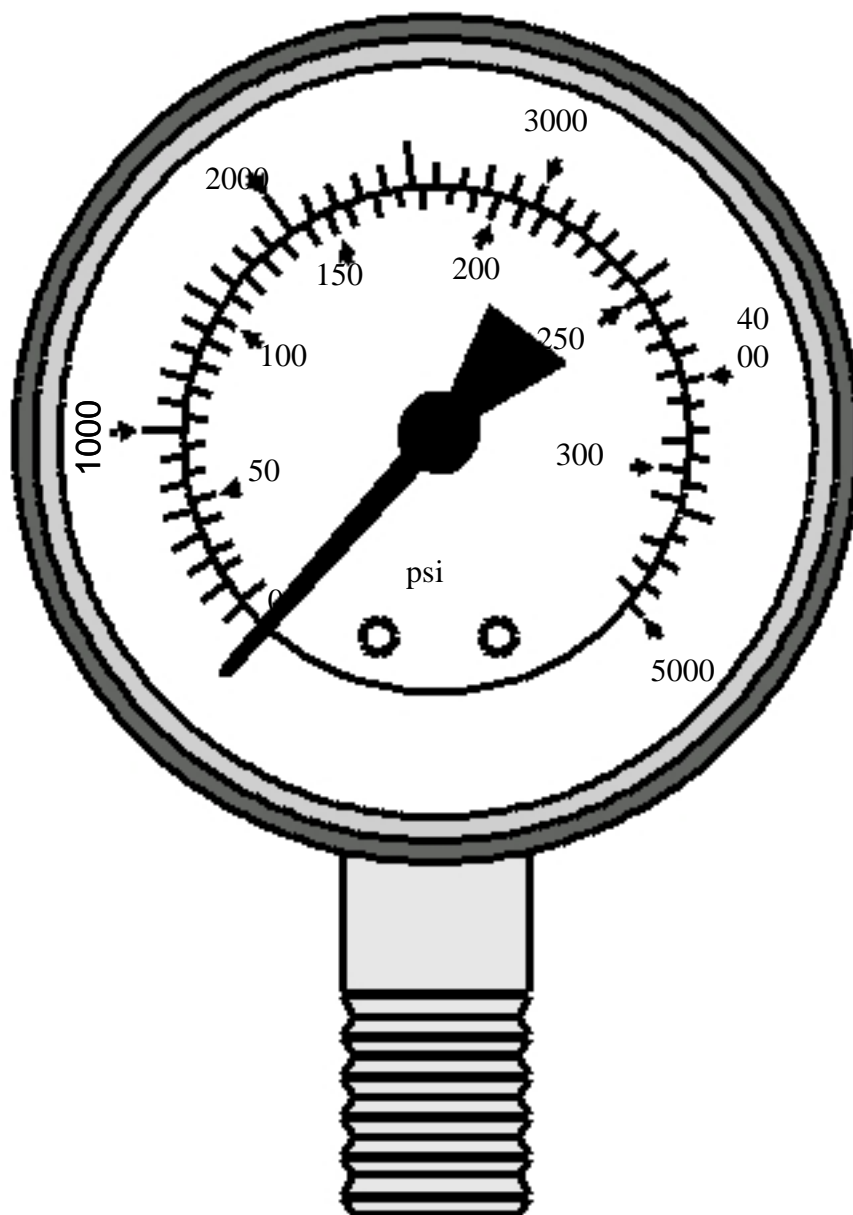

اجزای عمده سیستم هیدرولیک

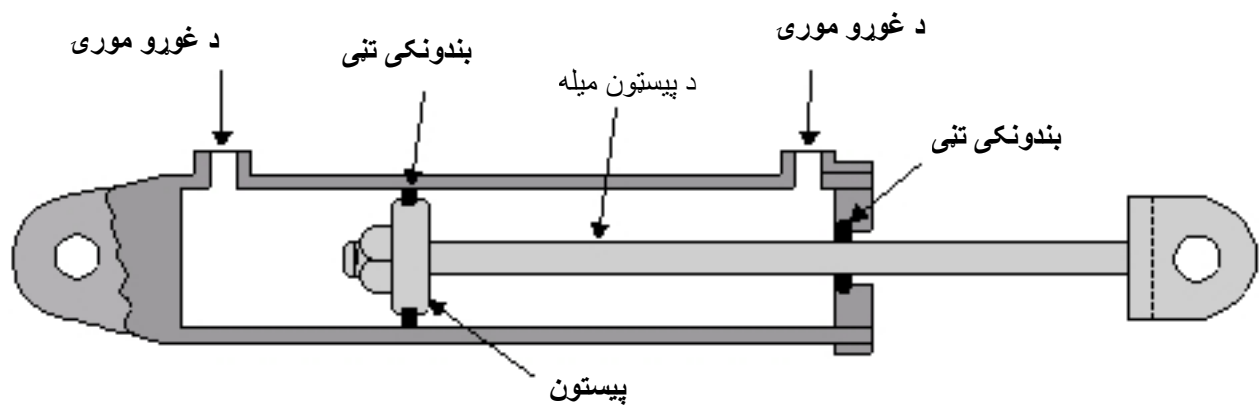
TM: 7-4

د بورډين تيوب د فشارکچ

TM: 7-5

د یوه عادی سلنډر مهمی برخي

د هایدرولیک د سیستم مهمی برخي

لارښوونه: په لاندی دیاگرام کی د برخو او اجزاو نومونه واخلئ:

۱. زیرمه
۲. فشار ماتونکی وال
۳. ډنډه پي وال
۴. سلیندر
۵. د لوری کنترولونکی وال
۶. لوډ (بار)

..

